

Dozimetrie pro CT s širokými svazky

Leoš Novák, SÚRO

1 x 5

4 x 1

16 x 0.5

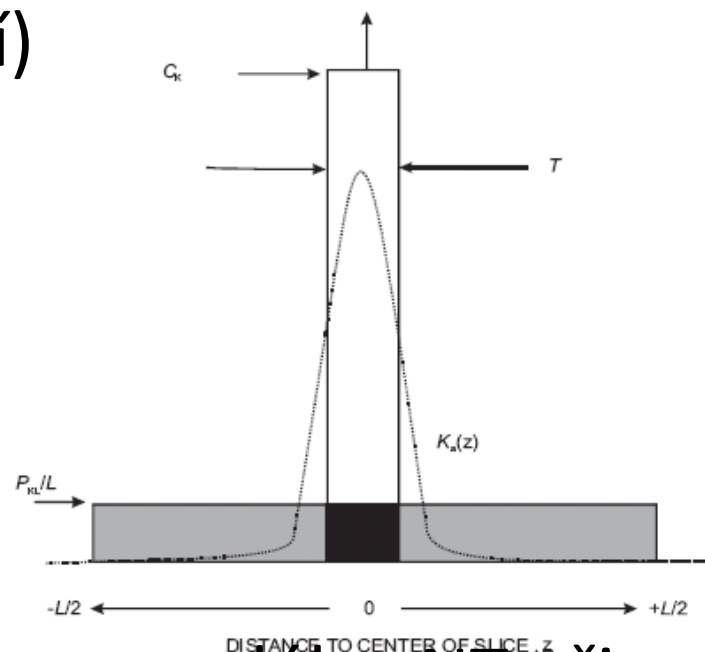
64 x 0.5

320 x 0.5

Dozimetrický formalismus IEC

- Integrace kermového profilu podél osy z
- IEC 60601-2-44 ed.2 (neplatí)

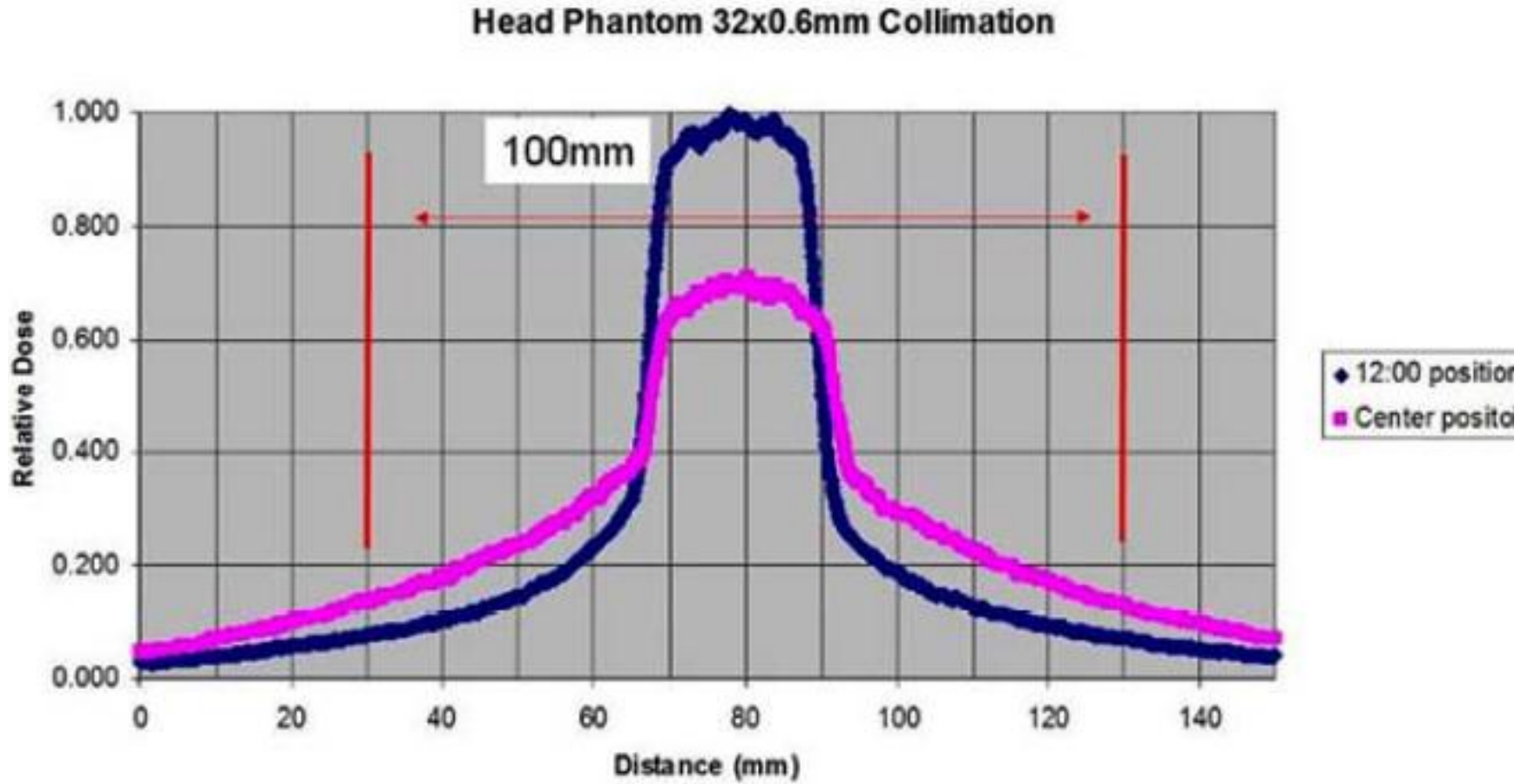
$$C_{100} = \frac{1}{T} \int_{-50}^{50} K(z) dz$$
$$C_{100} = \frac{1}{NT} \int_{-50}^{50} K(z) dz$$

průměrná kerma ve středu objemu o délce NT při dlouhém skenu

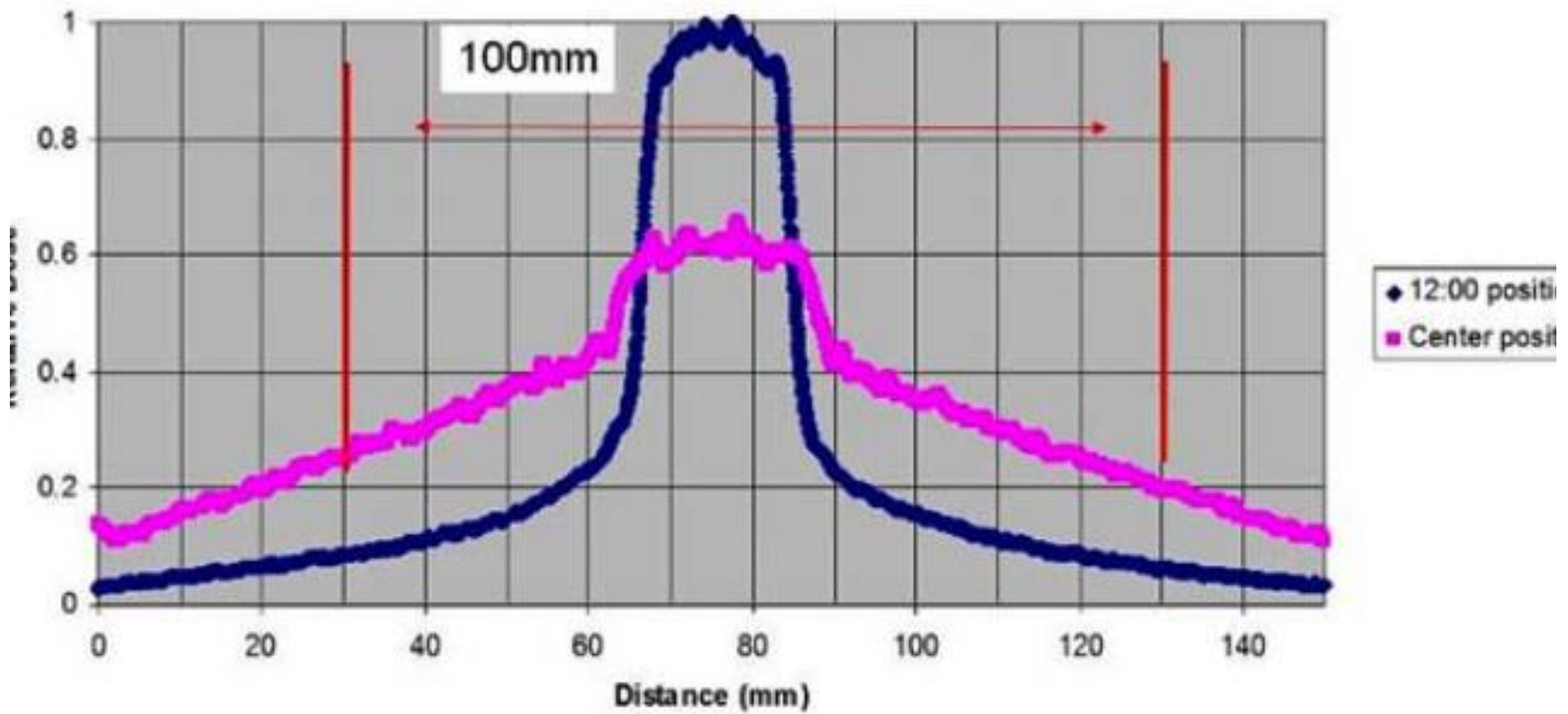
za předpokladu integrace celého kermového profilu

Proč to nefunguje pro široké svazky

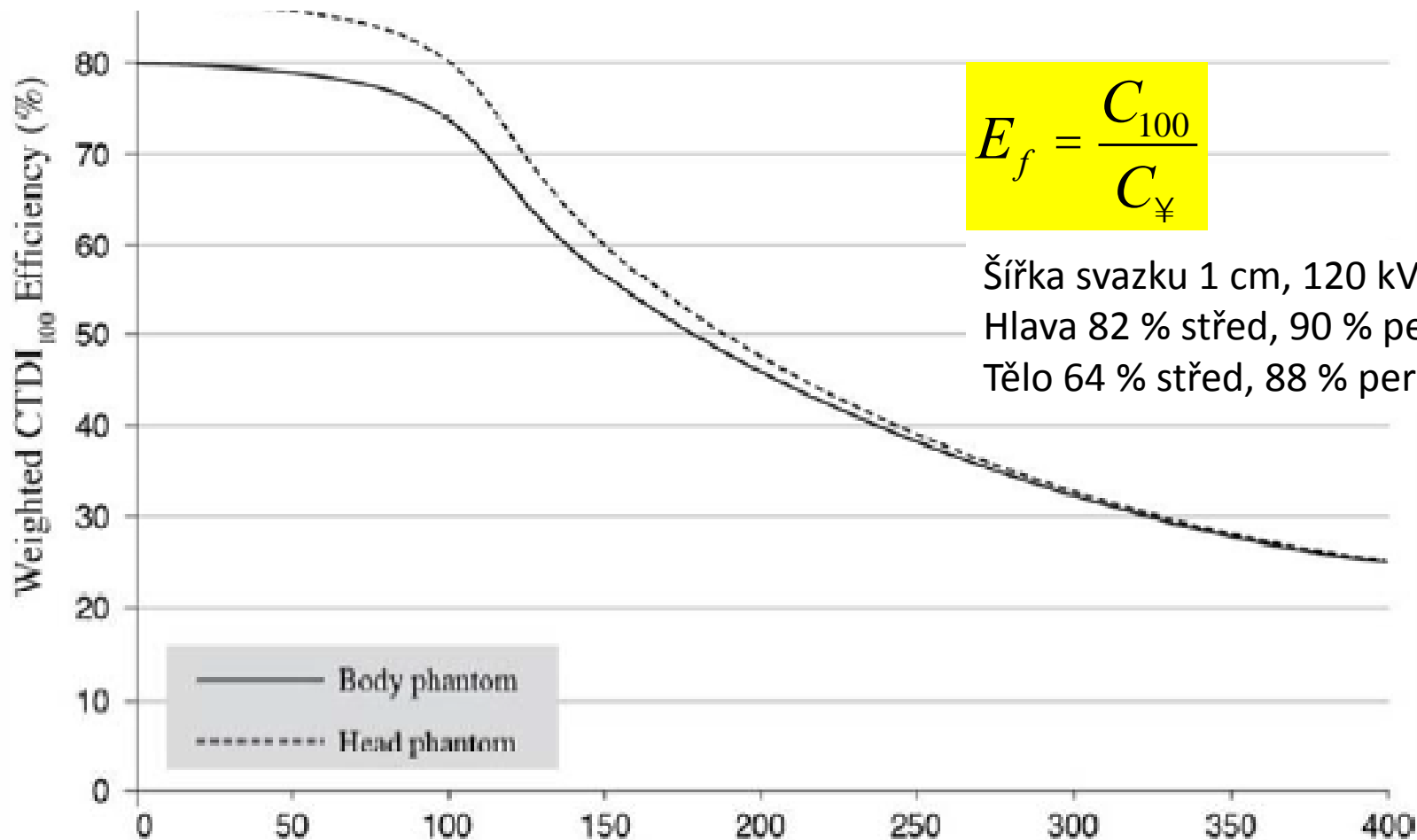

Proč to nefunguje pro široké svazky

Body Phantom 32x0.6mm Collimation

Jak moc to nefunguje -koeficient efektivity

A už máme CT s šířkou svazku vyšší než 10 cm....

Co s tím – přístup IEC

- IEC 60601-2-44 ed. 3, platná, 2009
- IEC 60601-2-44 ed.3 Amendment 1 (vyjde v září 2012)

Ed.3:

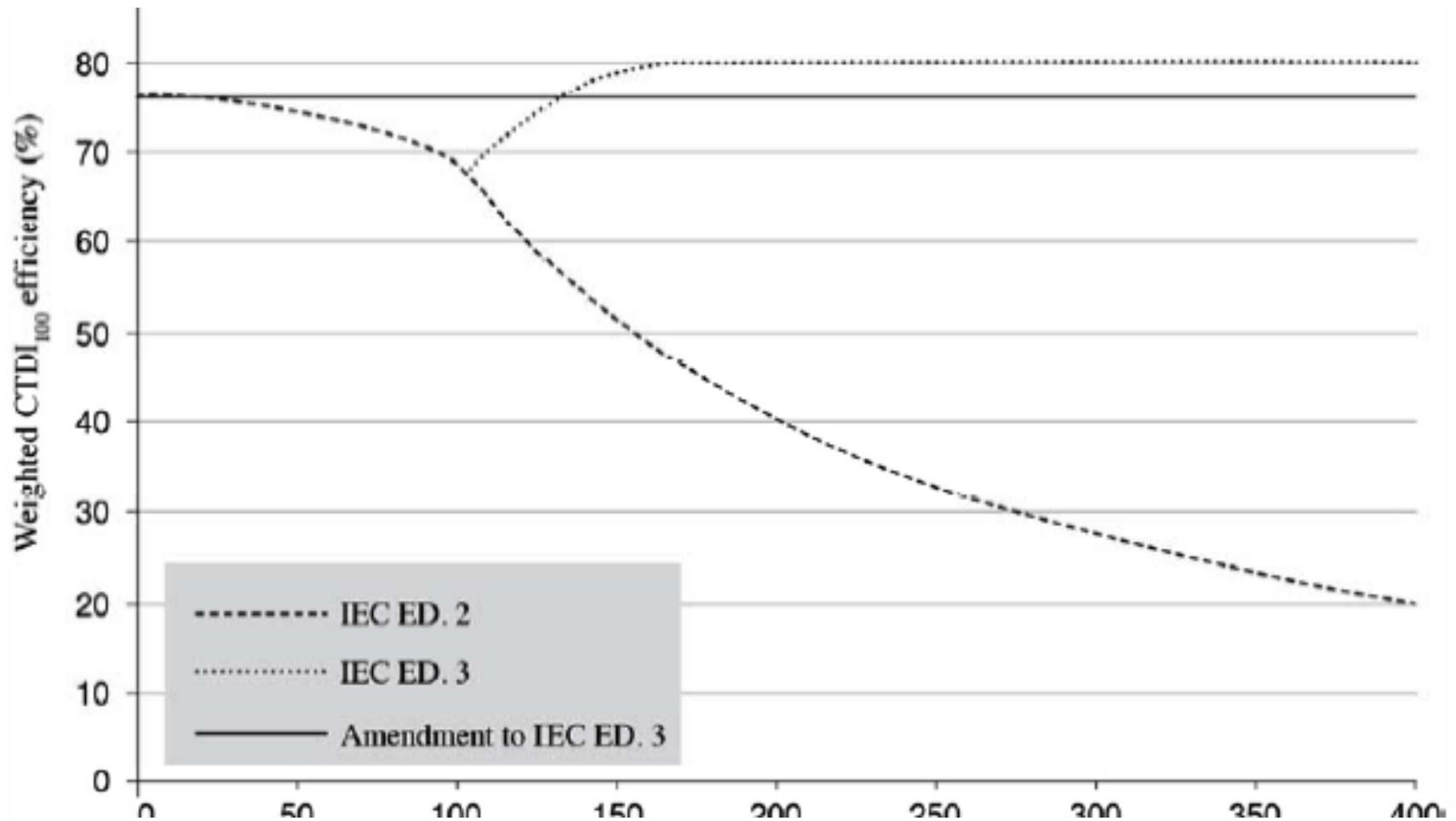
$$C_{100} = \frac{1}{\min(NT, 100\text{mm})} \int_{-50}^{50} K(z) dz$$

Ed.3, Amm. 1:

$$C_{100,NT} = \frac{1}{NT_{ref}} \int_{-50}^{50} K(z) dz \left\{ \begin{array}{l} C_{a,NT} \\ C_{a,ref} \end{array} \right.$$

pro $NT > 40\text{mm}$, $NT_{ref} = 20\text{mm}$

Co s tím – přístup IEC

IEC 60601-2-44 Ed. 3, Amendment 1

NT ≤ 40 mm

NT > 40 mm

$$C_{100} = \frac{1}{NT} \int_{-50}^{50} K(z) dz$$

$$C_{100,NT} = \frac{1}{NT_{ref}} \int_{-50}^{50} K(z) dz \left(\frac{C_{a,NT}}{C_{a,ref}} \right)$$

NT ≤ 60 mm

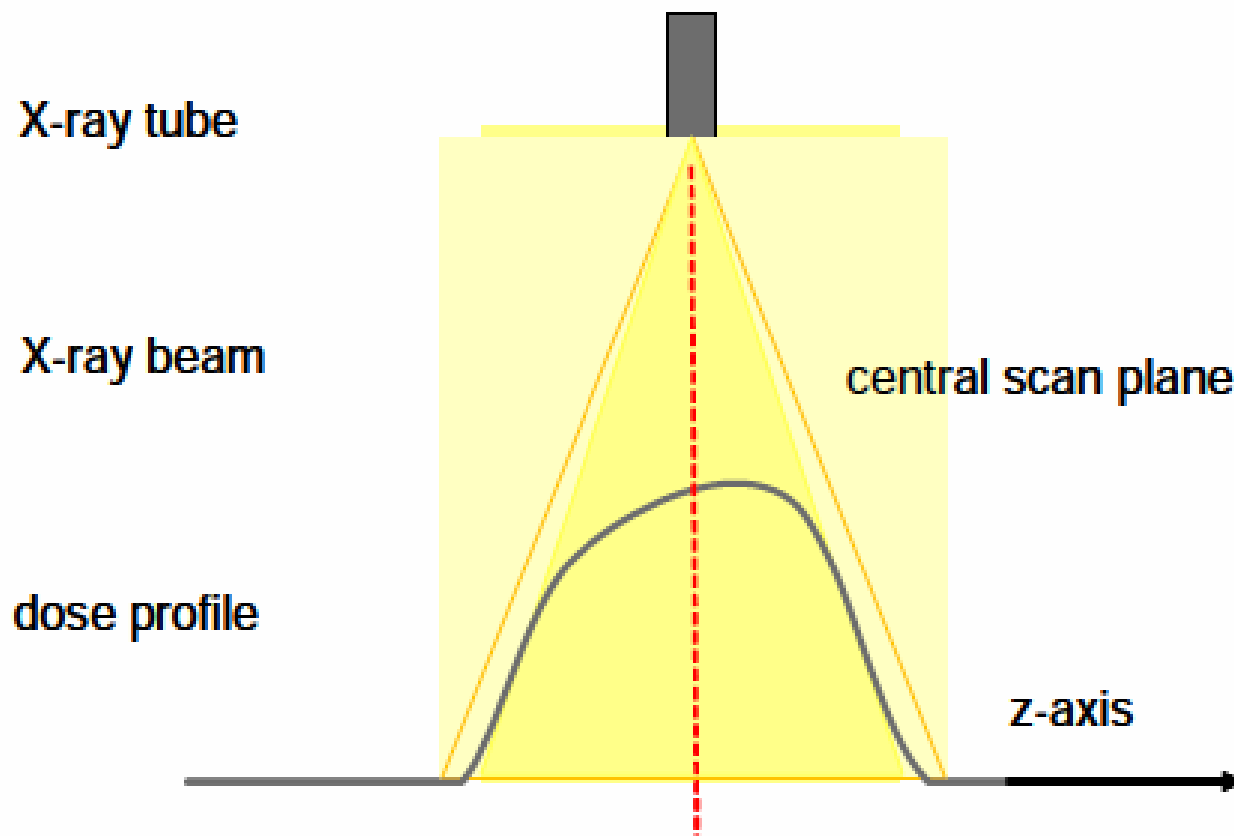
NT > 60 mm

$$C_{a,NT} = \frac{1}{NT} \int_{-50}^{50} K_a(z) dz$$

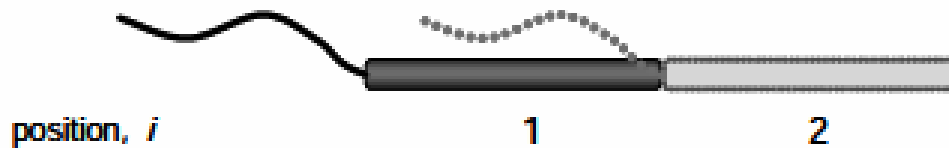
$$C_{a,NT} = \frac{1}{NT} \int_{-L/2}^{L/2} K_a(z) dz$$

$$L \geq NT + 40 \text{ mm}$$

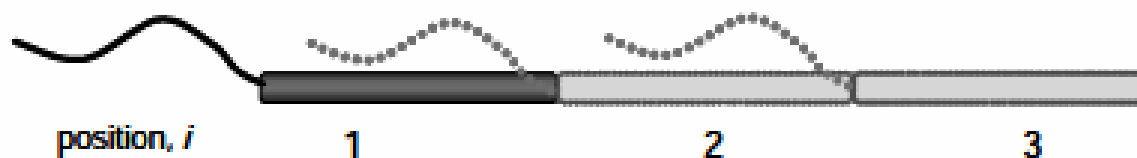
Důsledek: ve fantomu se už nebude měřit při kolimaci vyšší než 40 mm

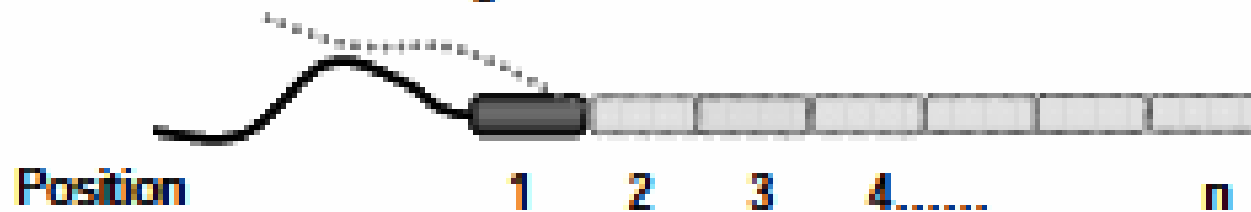
a. 100 mm ion chamber: two contiguous positions, integration length 200 mm

b. 100 mm ion chamber: three contiguous positions, integration length 300 mm

'smaller' ion chamber – contiguous measurements

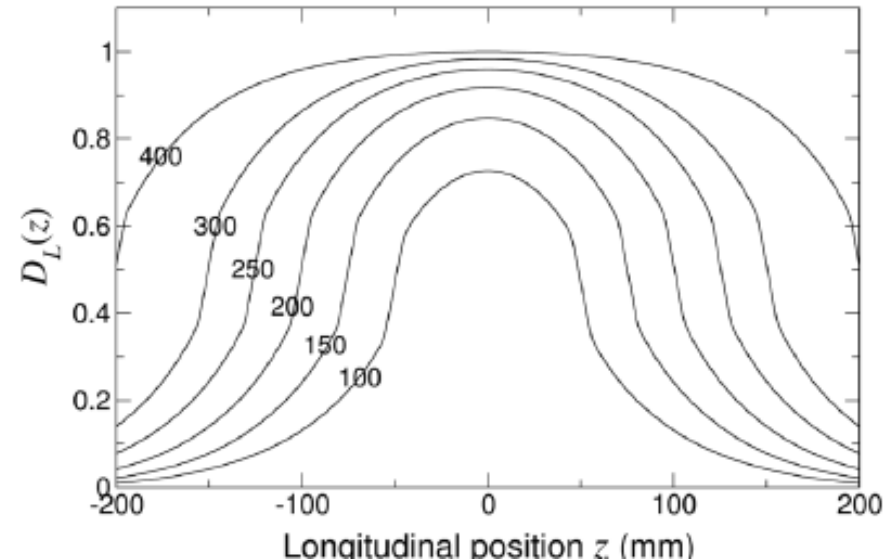
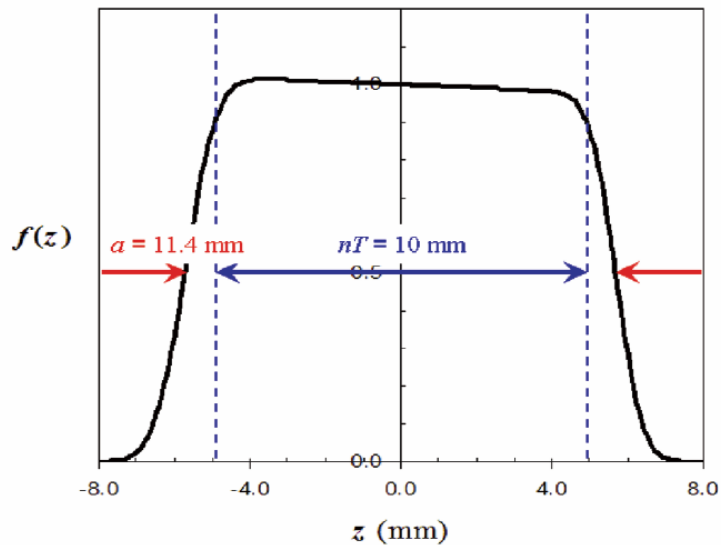
'longer' 300 mm ion chamber – single measurement

Co s tím – přístup AAPM

Přechod od snahy integrace kermového profilu od jedné otáčky rentgenky k určení kerry ve středu skenovaného objemu pro reálný průběh skenovací sekvence – zavedení veličiny Kumulativní dávka - fce $D_L(z)$ a Rovnovážná dávka D_{eq}

Dose Profile Free-in-Air
GE LS=16, Body Filter, Small Focal Spot
 $nT = 4 \times 2.5 \text{ mm} = 10 \text{ mm}$

AAPM report 111, 2010

$$D_L(z=0) = \frac{1}{b} \int_{-\frac{L}{2}}^{\frac{L}{2}} f(z') dz'$$

AAPM přístup

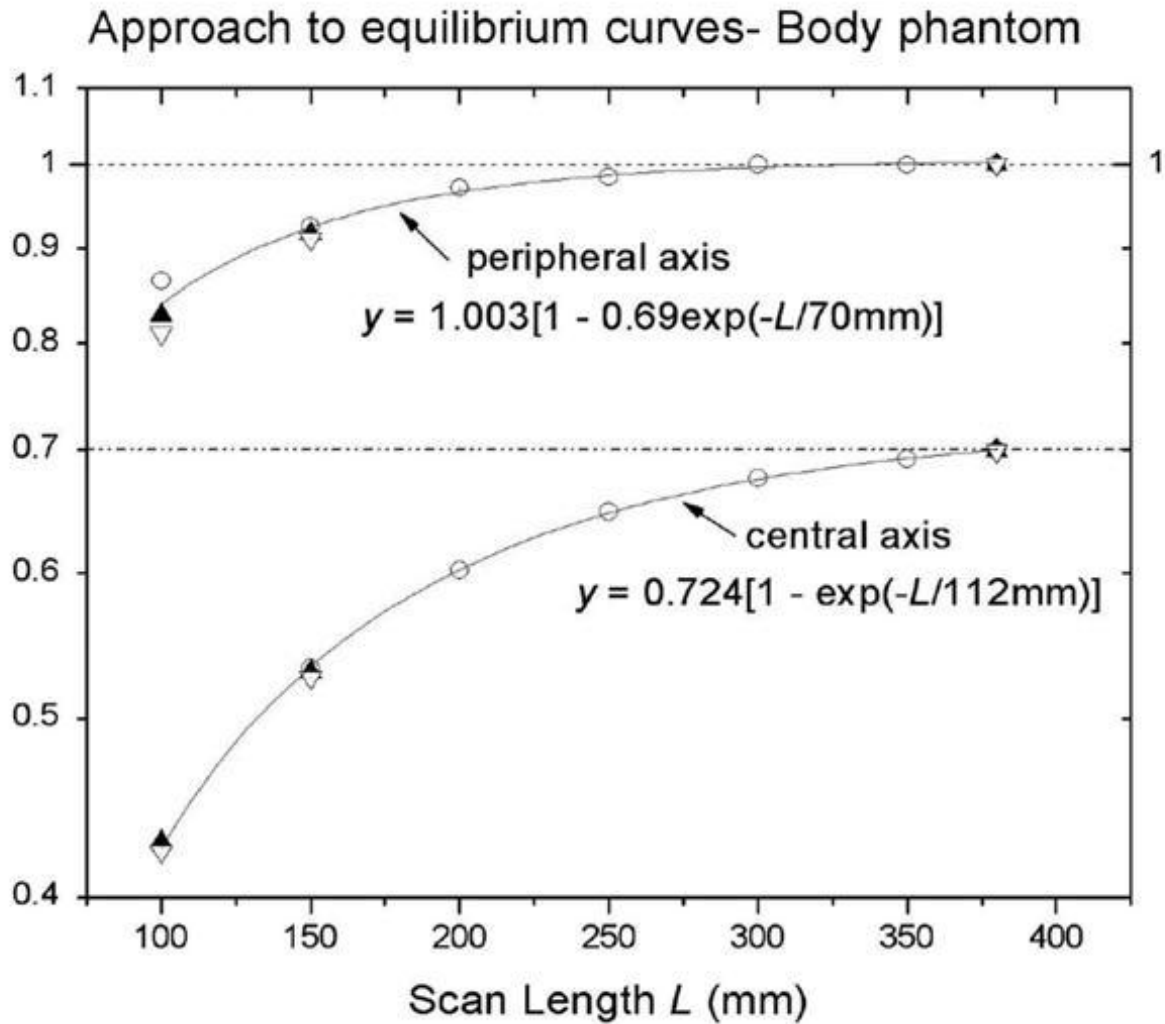
$$\lim_{L \rightarrow \infty} D_L(z=0) \rightarrow D_{eq} = \frac{1}{b} \int_{-\infty}^{\infty} f(z') dz' \propto \frac{a}{b}$$

$$D_{eq}(z=0) \gg D_{eq} = \frac{1}{b} \int_{-\infty}^{\infty} f(z') dz' \approx \frac{a}{pnT}$$

$$D_L(z=0) = h(L) \cdot D_{eq} \quad h(L) \xrightarrow{L=L_{eq}} 1$$

$$h(L) \gg 1 - a \exp\left(-\frac{4L}{L_{eq}}\right)$$

AAPM přístup

AAPM přístup

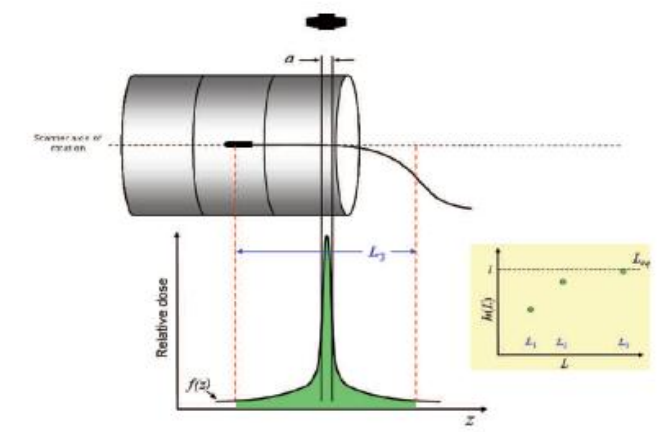
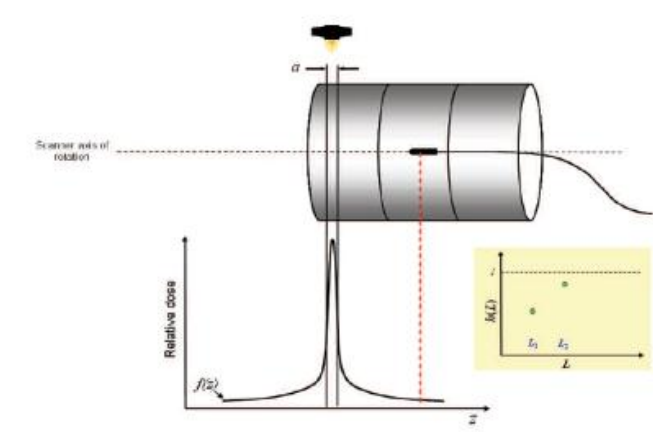
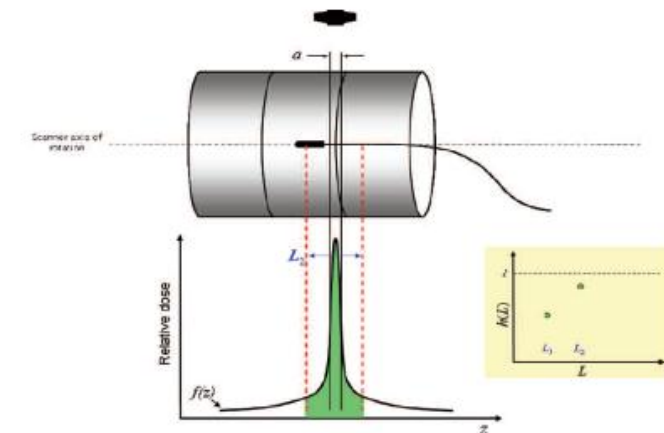
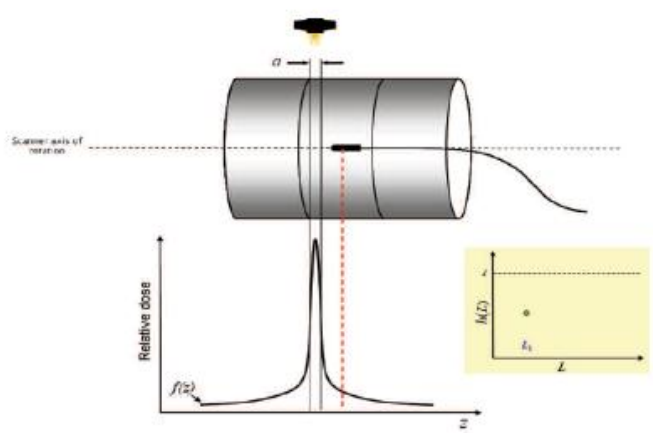
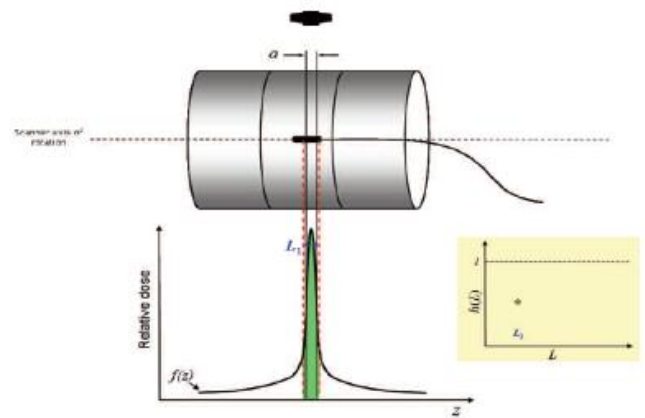
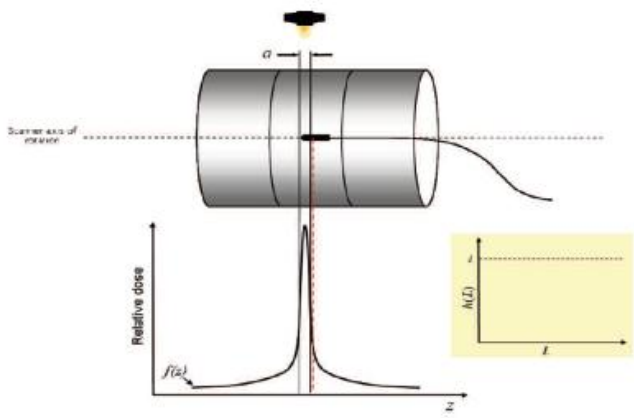
$$E_{TOT} = N\rho \int_{-\infty}^{+\infty} \int_0^R f(z,r) 2\pi r dr dz$$

$$E_{TOT} = bN\rho \int_0^R 2\pi r dr \left\{ \frac{1}{b} \int_{-\infty}^{+\infty} f(z,r) dz \right\}$$

$$E_{TOT} = bN\rho \int_0^R D_{EQ}(r) 2\pi r dr$$

$$\overline{D_{EQ}} = \frac{1}{\pi R^2} \int_0^R D_{EQ}(r) 2\pi r dr = \frac{1}{2} D_{EQ}^{Centrální} + \frac{1}{2} D_{EQ}^{Okraj.}$$

$$E_{TOT} = L\rho\pi R^2 \overline{D_{EQ}}$$

Závěr

- IEC konzistentní v přístupu ke stanovení dávky, neopouští koncept kermového indexu, není snaha dosáhnout integrace celého $K(z)$
- AAPM nový přístup ke stanovení C_{∞} , neintegruje jeden kermový profil, ale integruje kermu (příkon) v centrální části objemu při skenování celého objemu (ekvivalentní integraci celého $K(z)$)